

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT. Mária-u. 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT. Mária-utca 1. sz.
I. EMELET
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

A néppárt ellenünk.

Pécs, 1896. június hó 10.

(* *) Reámutattunk e helyütt többször, hogy mily veszedelmes dolog, a mi eddig a függetlenségi párt két árnyalata között napirenden volt, hogy t. i. befektitse egyik fél a másikat. Erre csakugyan semmi szükség nincs és arra sem volt szükség az Ugron-párt sajtójában, hogy csak legutóbb is oly vehemensül támadja meg a Kossuth Ferenc elnöksége alatt álló pártcsoporthoz és annak egyes tagjait, nem kimélve magát a vezért sem.

Most, hogy a félegyházi urnapi csepepaté után ez a rossz taktika jobbra változott, azt megnyugvással veszi tudomásul mindenki. Ugyanis urnapján volt az első összeütközés pártunk és a szervezkedő néppárt közt Félegyházán.

A kormány lapjai egyidő óta különös előszeretettel híresztelték, hogy az Ugronisták titkos kompromisszumot kötöttek a néppárttal. Érdekesnek találjuk, hogy ezt a vádat sohasem fogták rá a nemzeti pártra, a mely pedig tényleg formális fegyverbarátságot kötött a néppárttal azokon a nemzetiségi vidékeken, a melyeken akár a nemzeti, akár a néppárti mandátumot támogatás nélkül veszély fenyegetné.

Valamikor, mikor a néppárt szervezete még nem alakult ki és programját csupán az egyházpolitikai törvények revíziója képezte, — voltak a függetlenségi pártokban is, a kik rokonszenveztek az uj

párttal. A szervezkedés későbbi stádiumában azonban, mikor a néppárt vezetősége a 67-es alapot principium gyanánt elfogadta, egyszersmind elvágta az utat mindennemű kompromisszumhoz a függetlenségi párttal.

Hogy a függetlenségi párt csak most vette föl az elébe dobott keztyűt, azon nincs semmi csudálkozni való, mert hiszen most történt az első eset, hogy a néppárt egy törzsökös függetlenségi kerületben megindította a maga akcióját. Az igaz, hogy csunya felsüléssel végződött ez az akció, mert a félegyházi néppárti gyűlést nem lehetett megtartani a függetlenségi párthivek ellentüntetése miatt, — önként következik a való igazság, hogy a nyílt hadüzenet mégis a néppárt műve volt.

Nézetünk szerint a néppárti mester-séges szervezkedéseknek kár valami nagyobb és komolyabb jelentőséget tulajdonítani. Az agitációt fölöttébb elhibázta a néppárt vezetősége, a mikor a püspöki kart nem igyekezett céljainak megnyerni. A főpapok rendkívül várakozó álláspontot foglalnak el az új párttal szemben, a mely jelen konglomerát állapotában minden lehet, csak még politikai tényező nem.

Vannak magyar püspökök, a kik bár indirekte, de mégis megtiltják papjaiknak, hogy a néppárti agitációhoz csatlakozzanak. Az alsóbb klerus ugyan feltétlen híve a néppárti programnak, sőt a papság intelligensebb osztálya is, a mely azt hiszi, hogy a néppárti agitáció és a nép-

párt terjeszkedése csak szükséges lépcső egy külföldi mintára szervezendő magyar centrum-párt alkotásához.

Azonban a néppárt már most is, alig került ki gubójából, olyan bélyegeket visel magán, a melyek még a papság nagy részében is visszatetszést keltenek. Végtelenül türelmetlen, az antiszemitizmussal tetszeleg magának és oly visszariasztóan durva, hogy ha más nem: már ez is meg tudná akadályozni népszerűségét.

Különben is, ne feledjük az élet praxisából vont amaz igazságot, hogy pénz nélkül mai nap semmire sem lehet menni. Természetesen, a néppárti agitáció is addig tart, a míg pénz van. A fanatikusabb hivektől összekoedált pénzeket felemészti a pártlap és az agitáció, mert ingyen még a néppártnak sem dolgozik senki. Az újabb és egyre követelőbb hangú felszólítások az adakozásokra pedig azt mutatják, hogy a néppárt kasszáját már nagyon is kerülgeti az a bizonyos lapos guta, mely ha beléje üt: eljárszotta gyermekjátékait.

Nagyon csalódnék, a ki azt hinné, hogy ezt az eddigi alapot a főpapság hordta össze. Az a pap, a kinek sok pénze van, igyekszik azt részvénytársaságokban és vállalatokban értékesíteni; de politikai célokra 1892-ben adakozott utoljára a Szapáry-féle jó katolikus kormánynak, még pedig egyenesen a nemes gróf kezéhez. Tudvalevőleg még 1875-ben behozta Tisza Kálmán azt a szokást, hogy a

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Furcsa emlékek.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irta: Ábrahám Ernő.

Nem tudtam, sirjak e, vagy kacagjak e? Az eszem az mondta, hogy nevessek; de ez a haszontalan kis husdarab addig ugrándozott, míg előtört a szememből két ragyogó könyecsepp. Azután jött a harmadik, a negyedik . . . a századik, melyek elárasztották a szememet. A lámpafény sugarait megtörte ez a bőséges ár, a sugarak megsokszorosodtak s a sugár kék szivárványt alkotva, ennek minden színében láttam tündökölő szerény kis szobámat.

A könyvek végigszaladtak az arcomon és lepereregtek asztalomra, a melyen könyveim ideális rendtelenségben heverték össze-vissza. Ott a könyvek összevegyültek az egyhetes porral, mely asztalomra megfeküdt; a porból és könyvből pedig a természet rendje és módja szerint vegyület keletkezett, mely vegyületnek a neve sár.

Először nagyot néstem mikor észrevettem. Aztán kiszaladt a fejemből minden okosabb gondolat és csak ez az egyetlen

abnormális képzet rögződött bele egész agy rendszerembe: Hogyan? hát sarat könyvestem én? Igen, úgy kell lenni, mert itt fekszik előttem, az asztalomon egész leplezetlenül, és ha hozzáérek, bepiszkol. De hát az a nemes, önzetlen szerelem, mely szívemet egy egész éven át fogva tartotta, csak piszkos könyvet képes kisajtolni? . . .

Most elkezdtem nevetni, mert észrevettem az asztalon fekvő ujjnyi port. Először csak mosolyogtam, mint a kinek jó gondolata támadt. Elfért ez a mosoly a szám két szögletében. Azután a szemem kezdett el mosolyogni. (Hej! de másképp mosolygott, mikor még belenézhetett annak a szőke kis leánynak a szemébe.) Hirtelen beleszaladt ez a mosolygás minden tagomba, bele a lábamba. Kirugtam magam alól a széket, s úgy nevettem szívemből, kacagtatóan.

Nevettem sokáig, míg egyszerre csak előtört szememből az a százegyedik könyecsepp, azután jött a többi egész kétszázig. Valamennyi odaesett annak a szőke kis leánynak az arcképére. Ez a könyvár nem vegyült össze az asztal porával, hanem beleszivta magát annak a leánynak arcába, szemébe, a szép aranyhajába. Megsajnáltam, mert olyan volt, mint egy síró angyal. Elővettem hát a selyemkendőmet, és elkezdtem az arcát gyégeden törölgetni, simogatni . . .

És elábrándostam. Fejemben a múlt emlékei zibongtak, a fülemben pedig megcsendült az a régi kedves nóta, a mi nótánk: „Ha elmegyek nemsokára messsire . . .“

A képzelet szárnyán kis alacsony hás elé repültem. Az ablakok, melyek az utcára néztek, be voltak függönyözve. Friss levegő csapott végig az utcán és a szaluk akasztói elkezdtek keservesen nyikorogni. Ugy éretem magam, mintha elátkozott hás közelében járnék. Senki más nem járt az utcában, s engem vonzott ez a kísérteties ház. Ott maradtam. Az utolsó ablak fölött a szélben libegett-lobogott a lelógó repkény. A szél átszítált a repkény levelei között és ez a sziszegés olyan kísérteties volt . . .

Azután fölkapott egy nagy darab papirost a sáros árokból és futott vele végig az utcán, majd fölkapta magához a levegőbe, majd lecsapta az utca kövezetére, azután ismét fölkapta, nekicsapta annak az utolsó ablaknak s rohant vele a hás tetején keresztül a végtelenbe. Ez is olyan kísérteties volt . . .

Odavetődött egy kóbor kutya. Fekete volt az istenadta. Mikor engem meglátott, lába közé kapta lompos farkát s szűköve rohant el mellettem, elszaladt jó messsire, s csak azután nézett vissza és vicsozgatta rám a fogait. Ez a gyávaság is olyan kísérteties volt . . .

püspöki kart évenként megsarcolja — a szabadelvű párt céljaira.

Egy-két évig azonban még lesz pénze a néppártnak bármilyen erőfeszítések árán is, és így a legközelebbi választásoknál még szerepelni fog. A ki látta a stomfai választást, annak fogalma lehet róla, hogy milyen csudát művelhet a papság izgatása a nép között. Elkeseredett lesz ez a küzdelem most is az ország néhány választókerületében, és több, mint valószínű, hogy a néppárt nyerni is fog néhány mandátumot, annál is inkább, mert leggyengébb ellenfele, a szabadelvű párt nem szentelhet majd a nagy zűrzavarban annyi „figyelmet” egy-egy választásra, mint például a télen a stomfaira.

Mivel azonban a néppárt a függetlenségi párt ellen is agitációt indított, résen kell lennünk mindenütt, és ha valamely kerületben felütné fejét az izgatás: rögtön meg kell indítani az ellen-akciót. Az urnapi félegyházai tüntetés jó auspicium a függetlenségi pártnak.

Maradjunk meg tehát elveink mellett szilárdan és tantoríthatatlanul, hisz utóvégre az a jó magyar nép, a mi igazi közönségünk, nem kíván tőlünk egyebet, mint hogy becsületes elvi alapon, becsületesen harcoljunk hazánk függetlenségéért, önállóságáért és jólétéért, felretéve minden egyéni indulatot és egyéni versengést, a melynek őszinte felretétele esetén könnyen lehetne a párt két ágából ismét egy erős törzs, mely a magyarságban gyökerezne, meghozná és megérlelné azt a szép gyümölcsöt, a mely mindkét párt-árnyalatnak egyetlen és fő célja: hazánk szabadsága és függetlensége.

H i r e k.

Pécs, 1896 június 10

A szombati csoda.

Ijedt arccal állít be a városgazda elé egy közrendészeti közeg. A városgazda rossz szat sejtve, szinte ijedten kérdezi:

Egyszerre csak mozogni kezdett annak az utolsó ablaknak a függőnye. Vakító fehér kezeckét pillantottam meg, amint az ablakot kinyitotta. Azután szétrepült a csipkefüggöny.

Az ablakban állt az égnek legszebbik angyala. Én legalább annak hittem, mert azokból a kísérteties előzményekből rája is ragadt valami. Acélszürke szemével kérdőleg nézett rám. Én se tudtam mást tenni. Csak a kalapomat vettem le a fejemről és hajadon fővel álltam abban az irtózatossá szélben, mely ismét nekikerekedett. Hajam ide-oda lobogott a levegő nyomása alatt. Így álltam pár percig. Azután közelebb mentem; odamentem egész az ablak alá. Kibontott aranyhaját az arcomba kergette a szél. Rátettem kezemet arra a vakító fehér kis kezére.

— Igen? — kérdém.

— Igen! — felelt ő.

Azután kihuzta kezét a kezemből és lassan összehuzta a csipkefüggőnyt. Először a keze tűnt el, azután a karja, a rózsaszín ruhája; végre csak az arcát láttam mosolyogni a nyíláson át. Oh! ez már nem volt kísérteties!

És ezalatt én ennek a leánynak az arcképét egyre simogattam a selyemkendőmmel.

És még mindig ábrándoztam. Kergették egymást a fejemben azok az édes-bús emlékek, mult örömeik, mult fájdalmak, megrez-

— No mi az? Talán a kőszállító kocsi... Valami szerencsétlenség történt?

A még mindig ijedt arcú közrendészeti közeg nagyot nyel és aztán, keresztet vetve magára, kinyögi:

— Nem a' kérem. Csoda történt?

— Csoda? Pattan fel a városgazda. Hol, mikor, merre micsoda csoda?

A most már, kevésbé ijedt arcú közrendészeti közeg a sok kérdésre alig tud válaszolni.

— Hát kérem, kimegyünk a fuvarosokkal, hogy majd elszállítjuk a Széchenyi térről azokat a köveket, miket ott halmaztak fel, lehozván őket a Kálvária-utcáról. Hát nincsenek sehol. Eláll szemem-szám s már már az ötlik eszembe, hogy valami csirkefogó ellopta őket az éjjel, mikor egy uri ember meglátván, hogy tétovázva állnak ott megkérdi:

— No, mi baj?

— Baj nincs s ha volna se segíthetne rajta az ur. Felelem neki tisztességtudással.

Az pedig csak firtatja a dolgot s végre kimondom neki:

— Hát azt a kőrakást akarjuk innen a siklósi-utra elfuvarozni, a melyik...

— A melyik nincs itt, ugy-e hahaha?! Röhög az az ur a szemem közé.

— Azt a... majd megmondom, mit! Ide hozatta a nemes város a Kálvária-utáról a sok követ, s mindezt el akarjuk most szállítani a siklósi utra. De hát nincs itt.

— Persze, hogy nincs atyámfia. Hiszen a szombati nagy zivatar alkalmával mind levitte a viz... tudja isten, merre... most kereshetik.

— És kerestük is, kérem alássan. S addig kerestük, míg az üres kocsikkal csak kiértünk a siklósi országutra. S uram isten, milyen csoda! Ott volt mind egy szálig a Kálvária utca felszedett régi kövezete. Hat nem csoda ez, kérem szépen?!

A közrendészeti közeg jelentését ámulva bámulva hallgatja a városgazda. S csak nem akar neki hinni. És nem nyugszik addig, míg saját szemével meg nem győződik, hogy csakugyan úgy van a dolog.

A sok-sok fuvardíjba kerülő szállítást váró kövek ott vannak szépen egy csomóban a siklósi-uton. Levitte őket oda az árvíz a Széchenyi-térről, a melyet kisurnapján, meg a koronázási ünnepen milyen díszessé tett volna az a sok rozoga kő, a melyet a haza beszélés nem hagyott nyugodni a kálvária-utcán, hanem megháborított nyaktörő és ci-

dültek lelkem hurjai s a remegő akkordok szárnyán a fülembé szállt és ott zsongott valami ismeretlen nótá: szív virága, szív szerelme, ... szív virága, szív szerelme.

* * *

Homályos előszobában álltunk ketten. Kéz a kézben, szem a szemben. Vértett a szívem. De hogysis ne, mikor annyira szerettem.

— Hát csakugyan itthagya? — kérdém.

— El kell mennem, igazán el kell mennem, s a jó Isten tudja, mikor láthatjuk egymást viszont.

Ugy remegett a keze a kezemben.

— Hallgasson meg Ibolyka. Ne menjen el. Mint egyszer már mondotta, a levelezés köztünk lehetetlen. El lesz zárva a világtól; — s nem gondolt-e még arra, hogy a zárdai élet hasonlít a klastromnak, a templomnak festett ablakaihoz, a melyek csak homályosan engedik át a nap világát. Hogy az a zárdai élet majd elhomályosítja tiszta szereimemet és ez a boldogság, mely most szívünket megdobogtatja, csak sejtéssé válik magában édes Ibolyka, s idő multával ez a sejtés is elvész a távol ködébe. — Nem gondolt-e még erre?

— Nem, mert meg vagyok róla győződve, hogy örökké fogom szeretni, és soha el nem felejttem.

pókoptató hivatásában felszedetvén régi otthonából, ime ennyi vándorlásra kényszerítette.

Node nézzük a tényt.

A tény pedig az, hogy csoda történt Pécsen. Nem olyan csoda ugyan, milyent a „Figyelő” után a „Magyarország” is meg-történetelt itt, Pécsen a Scholtz Antal és fia kétszázakós sörshordójával, hanem igazi mithikus csoda.

S kinek a kedvéért tett ugyan az Ur-isten csodat?

Azért vitette-e le a köveket a siklósi-utra a szombati zápor vizével, hogy ne kelljen érte a városnak fuvarbért fizetni s a polgármester atyai örömmel jegyezhesse be a megmaradt fuvarbért, mint biztos fölösleget, az évi háztartás könyvébe, vagy talán másért?

Ki tudná megmondani?!

A legbiztosabban azonban azért, hogy — mivel a siklósi-utcán nincs senki, a ki a sajtóban hazabeszéljen — s mert a siklósi-ut kiaszfaltozása régen el van ugyan határozva, de keresztül még nem lett vite, hát isteni ujjmutatás akar ez lenni, hogy ha nem aszfaltozzák ki, legalább reperálják meg a nyaktörő kövezetet azon az uton is!

Skiz.

Naptrend 1896. június 10-én

Naptár: csütörtök jun. 11. — Róm kath.: Barnabás. — Prot.: Barnabás. — Görög-kel. (június 30.) Izác. — Zsidó: R.-Chod. — Nap két 3 óra 47 perckor; — nyugszik 7 óra 40 perckor. — Hold két éjjel 3 óra 10 perckor; nyugszik este 8 óra 24 perckor délelőtt

Időjárás: hőmérséklet 22 Celsius fok meleg; légnyomás 784. Kilitás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint eső és hősüllyedés várható.

Közigazgatási bizottsági ülés a városházán délelőtt 10 órakor.

Érettségi vizsgálatok kezdete a főreáliskolában Papszentelés a székesegyházban reggel 8 órakor. Iparostanoncok vizsgálata a főreáliskola heiyiségében délután 5 órakor

— (Személyi hír.) Pallér Kelemen székesfehérvári főgimnáziumi igazgató tegnap este Pécsre érkezett, hogy mint a vallás és közoktatásügyi miniszter kiküldöttje a főreáliskolai érettségi vizsgálatokon elnököljön.

— (Dandárparancsnoki látogatás.) Csikós Alajos, dandárparancsnok, tegnap este Pécsre érkezett, hogy az itteni helyőrségi ezredek felett szemlét tartson.

— Még egyszer kérem, ne menjen el! Ne menjen el, Ibolyka!

— El kell mennem!

Én a kezére forró csókot nyomtam, mely égetni fogja, ha el akar felejtteni. Ez volt az emlékem.

Tőle arcképet kaptam, mely addig leend arckép, míg szerelemmel gondolkodok rá. Ez volt az ő emléke.

Es elváltunk.

Az ő arcképét pedig még mindig simogattam a selyemkendőmmel.

És újra megcsendült a fülemben az a régi kedves nótá, a mi nótánk: „Jutok e még édes rózsám eszedbe? ...”

A minap azt hallottam, hogy Ibolyka már rég elfelejtett és nem panaszkodik senkinek, hogy kezét égeti a csókom.

Mikor egy éve selyemkendőmet levettem az emlékérről, üres kartonlapot tartottam a kezemben. Selyemkendőmmel lesimogattam a képét.

Kis különbség van köztünk: hogy ő el tudott felejtteni, de azért emlékem nem égeti a kezét; — az ő emléke pedig már nem arckép, de azért én nem tudtam őt elfelejtteni.

S nem is feledlek el soha, mert még mindig szeretlek édes szép szőke Mindenem Te!

— **(Kinevezés.)** A belügyminiszter a Szegvári anyakönyvi kerületébe helyettes anyakönyvvezetővé B á t i János szegvári lakost kinevezte s őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **(Ribillió a Kálvária-utcán.)** Tegnap este nagy ribillió volt a Kálvária utca 20. számú házában, hol az egyik lakó, egy asztalos, annyira vitte a házbeliék bánalmazását, hogy azoknak végre is rendőri segítségért kellett folyamodniok. A rakoncátlan tislér, a házbeliék állítása szerint, már kora reggel elkezdte a veszekedést, hol a háziasszonyt, hol meg a lakókat támadva meg mindenféle becsületsértő kifejezésekkel és fenyegetve őket, hogy csak jussanak a kezei közé, majd megemlegetik a magyarok istenét. Nappal még csak elűrték a házbeliék, de hogy este megint elkezdett dühösködni, még attól tartottak, hogy a részeg ember valami végzetes következtetésre vetemedik és bejelentették a rendőrbiztos hivatalnak, onnan egy rendőr ki is ment este 9 órakor a helyszínére és ekkor valahogy lecsillapodott a dühös ember s békét hagyott a zaklatott háznépnek. Az esetről különben jegyzőkönyvet vett fel a rendőrség és az eljárást megindították a rakoncátlan tislér ellen, a ki valóságos réme a háznak s miatta sorban mondanak fel a lakók, mert utóvégre senkinek sincs kedve kitenni magát annak, hogy egy részeg ember beszámíthatatlan pillanatában elverje.

— **(Himen táblájáról.)** Megsokasodott ezen a héten a pécsi anyakönyvi hivatal házassulandók kihirdetési tábláján az új jegyespárok névsora. A millenárius házassági hangulat úgy látszik megérkezett; a mint ezt a következő új jegyespárok is bizonyítják:

Pávik József, róm. kath., Pécs —
Krainz Hermin Mária, róm. kath., Pécs;
Böck Béla, róm. kath., Dárda — Nagy Margit, róm. kath., Dárda;
Piribauer Jenő, róm. kath., Pécs —
Varga Etelka, róm. kath., Pécs;
Krausz Dávid, izr., Pécs — Schwarz Andrea, izr., Pécs;
Propat Miksa, róm. kath., Pécs — Göbl Katalin, róm. kath., Pécs;
ifj. Hering József, róm. kath., Pécs —
Lesnik Mária, róm. kath., Pécs;
Varga Károly, róm. kath., Pécs — Andós Sarolta, róm. kath., Pécs.

— **(Adózók figyelmébe.)** A városi tanács közhírré teszi, hogy a folyó évi tőkekamat-adó kivetési lajstromok f. hó 11-étől f. hó 18 ig terjedő 8 napra a városi pénztári hivatalban közszemlére kitéve lesznek s ott az érdekeltek által a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Felszólalások f. hó 26 ig adandók be a kivetés ellen; a kik pedig először vannak most megróva tőkekamat-adóval, azok az adókönyveikbe történt bejegyzéstől számított 15 nap alatt felelbezhetnek. A felelbezesek a pécsi m. kir. pénzügyigazgatósághoz nyújtandók be.

— **(Biciklizés a Tettyére.)** Érdekes fogadást tett Walla Ferenc Kossuth Lajos-utcai órák és ismert jeles kerékpározó Scholtz Gyula sörgyárossal. A fogadás

tárgya: leszállás és leesés nélküli biciklizés a Sörház-utcától föl a tettyei főnszigig. A nyertes Walla lett, mert tegnap délután 6 órakor 8 perc alatt minden baj nélkül fölbiciklizett a Tettyére. Az utközben őt ellenőrző barátjaival vígan költötték el a Scholtz-féle vendéglőben Gambrinus apánk árpa levét, a mit a vesztő fél fizetett s ráadásul még maguk között filléres gyűjtést eszközöltek a télen felruházandó szegény gyermekek javára. Begyűlt 3 frt. mely összeg takarékpénztárilag fog gyümölcsöztetni. Tudtukkal eddig csakis Litke Lenci és Bedő voltak képesek a Tettyére a mainál sokkal jobb uton fölkerékpározni s így Walla e téren számot tevő biciklistának bizonyult.

— **(A szerelmes számadó.)** Csapó József, szentgáloskéri születésű, ötvenéves cselédember legutóbb a mocsoládi pusztán szolgált mint számadó béres. Az öreg számadó, bár már ötven kemény tél viharzott át a feje felett és meghintette dérrel a fekete haját és vastag bajuszát is, egyszer csak azt érezte, hogy szerelmes. Szerelmes egy tizenhatéves leányba, a ki kackiás, szemrevaló egy fehércecseléd volt, de a ki az öreg számadónál még a legfiatalabb bojtárt is többre becsülte, jobb szemmel nézte. Ez azonban nem vette el a számadó reményét; tudta, hogy a leány szegény szülei szívesen odaadják hozzá feleségül a leányt, csak kérje meg. És úgy is tett. Megkérte s meg is nyerte a szülők ígéretét, hogy a felesége lesz a leány. Hanem még se lett az; mert épen urnapjára virradóra eltűnt a pusztáról és senki sem tudja, hová lett. Az öreg számadó ekkor nagyon elbusulta magát s nem szólt senkinek semmit sem, s vasárnap este csak szépen felkerekedett s elment a pusztáról. Azóta őt sem látta senki. Lehet, hogy a megszökött lányt keresi valahol; az is lehet, hogy bujában talán elpusztította magát, mert nagyon erőt vett öreg szívéen a szerelem.

— **(Óriási forgalom.)** Nagyobb, intenzivebb forgalom, mint a június 8-iki nemzeti ünnep alkalmából, ez utolsó évtizedekben nem volt Magyarországon. Valóságos népvándorlás támadt a nevezetes nap előestéjén, mely feltartóztatlan erővel hőmpölygött a megkettőztetett sőt megháromszorozott vasuti szolgálat igénybevétele mellett a fővárosba. A vasutak, melyek az ország minden vidékéről szállították az utasokat, roskadoztak az óriási teher alatt, s volt olyan vasuti kocsi, a melynek utasai összezsúfolva, rettentő hőségben állva tették meg az utat, hogy csak vissza ne maradjanak. Igazán csoda, hogy szerencsétlenség nem történt, s csoda, hogy a vasutak a páratlanul óriási forgalomban minden nagyobb baj nélkül végezték el feladatukat. Az, hogy magában a fővárosban a moszkvai eseményre emlékeztető szituációk képeződtek, nem áll, ellenkezőleg minden legnagyobb rendben folyt, amit a külföldi idegen vendégek sem győztek eléggé bámulni.

— **(Tiszteld apádat és anyádat?)** Ez ellen az isteni parancsolat ellen már többször vétett Hering Pál, a ki özvegy anyjával nem a legjobb lábon élt. Így legutóbb is tegnap este ismét összezdördült vele és a

rossz szavakat, miket mondott neki, még utlegekkel is tetőzte. Az öreg asszony, valahogy kimenekülvén a kezei közül, átszaladt a szomszédba segítségért. A rossz fiu ezalatt kihuzott az anyja ágyából egy 28 frt értékű meleg subát és asszal eltávozott. A megvert és meglöpött szülő erre feljelentette a szentlőrinci csendőrségnek a fiát s Hering Pált rögtön le is tartóztatták. A subát előadta, hanem asszal védekezett, hogy anyja azt neki ajándékba vette. De már az anyján elkövetett testi sértések ellen védekezni nem tudott. S így mint verekedő és mint tolvaj most a bíróság elé kerül az ügye.

— **(Sírfosztogató csavargók.)** Több családapától kaptunk keserves főjjadulást tartalmazó leveleket a miatt, hogy a család egyik másik kedves halottjának sírjára kiültetett élővirágokat szentségtelen kezek ellopkodják. Legutóbb történt, hogy egyik városi tisztviselő elhunyt neje sírjára háromszor egymásután ültetett különféle virágokat, sőt a temetőrt illően meg is fizette a virágok ápolásáért, de bizony ez hiába történt, mert a temetőrnek nincs mit ápolnia és nincs mit őriznie, hacsak a föld alatt nyugvó halottakat nem. Még megérhetjük nemsokára, hogy ezeket is ellopkodja az a sok csavargó nép, a melyik összes üres idejét a sírok közt tölti hancurozva, kedélyesen kártyáztatva, vagy pedig az előtte való napi geberdusz-ozokta mánort, a mit valamely sikeres lopás után cselekedtek meg, kialudva. Kérdezhetnők ezek után: Rendőrség hol vagy?! Hogyha nem telik a városnak a temetőt tisztességes kerítéssel körülvétni, legalább gondja lehetne reá, hogy az efféle csirkefogó náción ott ne találjon állandó tanyát; a razziákat ide is ki lehetne terjeszteni.

— **(Kedélyes lakók.)** A torony alatti épület szabad lakóin kívül a kóter kénytelen-kelletlen abonensei is elég kedélyesek. Esténként, mikor a nap utolsó sugarait veti a szűk udvarra, melyen most a sz. kir. rendőri ágyakat teszük poloskamentessé, a különféle bransbeli foglyokat, poetikus érzelem lepi meg. Dalolnak és verselnek, igaz hogy nem a klasszikusokból, de hát ki tehet róla, ha a berekesztett urak és hölgyek a népies irányt kedvelik. Ezt a demokrata érzelmeket föntartják a kóter lakói a külvilággal is, a melynek egyik-másik jószívű tagjától nem veszik rossz néven az ablak rácsán becsempésztett enni és inni való. Szemtanuk beszélnek, hogy az egyik börtönlakónak nádszálon át csempésztettek be bort és sört, míg a többiek megelégedtek egy kis dohánynyal, friss csészárszemlével, szalonnával s ilyen és ehhez hasonló dolgokkal. A turpisságra azonban rájött egyik két csilagos rendőrünk s most memorandum szerkesztésén töri a fejét, hogy megszüntesse eme jó viszonyt a közönség és a foglyok közt, mely a börtönablakok megfelelő átalakítását hozza javaslatba a főkapitány urnál és ennek révén az érdemes tanácsnál.

— **(Gyilkosság a holdban.)** A múlt év október hó 22-ére virradóra a Péter-utóban meggyilkolt Marocsa József bányász után egyetlen örökösöképen első feleségétől származó fia, Marocsa János,

kőműveslegény maradt, a ki nemrég lett nagykoru és fel is vette az apja után örökségkép rászálló 300 forintot. Ez évi ápril hó végén, hogy az apja meggyilkolásának ügyét a pécsi kir. törvényszék letárgyalta és a fiatal Marocsai mostoháját, Merc Franciskát férje megöléseért nyolc évi fegyházzal sújtotta.

— Marocsai János elment Mitrovicára, egy nagyobb építkezéshez. A nagynénje özv. August Imréné Marocsai Juliánna sehogysem akarta engedni, hogy a fiu elvigye magával az örökséget s ezt ki is fejezte a vállalkozó, Klein Károly előtt, a ki a fiatal Marocsait elvitte Mitrovicára, valamint Makk András előtt is, ki a fiatal Marocsainak cimborája volt s ki vele együtt ment le Mitrovicára. De Marocsai János nem hallgatott a nagynéne aggodalmára, a ki attól félt, hogy valami baja lesz a fiunak a pénze miatt, talán meg is ölik, mint az apját — és elment, elvivén magával az örökséget is. Levelet pereze a munkásnép nem igen irhat haza övéinek; nem irt hát Marocsai János sem s annál borzasztóbb volt a rémtülete a nagynénjének, mikor a fiuval elment Makk András édes anyjához egy német szövegű, következő tartalmu távirat érkezett:

— Mondják meg János nagynénjének, hogy Jánost agyonütötték. András is súlyosan megsebesítették.

A távirat Mitrovicáról jött, de aláírva nem volt senki.

A megrémült Makk Andrásné, még inkább Marocsai Juliánna, rögtön szaladt a rendőrségre, hogy „vége van a Jánosnak; úgy járt, mint az apja. Megölték a pénzeért.”

A rendőrség azonnal sürgönyileg kérészközdött Mitrovica rendőrkapitányságánál a dolog felől; de erre a választ nem kapván hivatalos átiratot is intézett a rendőrkapitányhoz s abban felvilágosítást kért, hogy mi igaz van a dologban.

A hivatalos átiratért azonban kár volt a fáradság; mert egy újabb sürgönyből, melyet maga Makk András irt az anyjának, kitént, hogy az egész gyilkossági hír merő koholmány volt; egy nagyon durva tréfa, melyet a fiatal Marocsai cimborái cselekedtek meg, hogy megijesszék egy kisé az unokaöcséért aggodó Marocsai Juliánát. Ebben a sürgönyben ugyanis ez állt:

— Az egész csak hecc volt. Nincs semmi bajunk se nekem se Jánosnak: András.

Ugyanis a rendőrség sürgönyét véve a mitrovicai rendőrkapitányság nyomban utána járt a dolognak s így sült ki az éretlen tréfa, melyet aztán maga Makk András sietett egy sürgönyvel helyreigazítani. Vagyis a fiatal Marocsainak nem történt semmi baja és ez a gyilkosság legfelebb a — holdban követtett el, ott látták Marocsai cimborái, a kik aztán egy esetlen tréfát cselekedtek meg a saját mulatságukra, de az öcséért aggodó nagynéne nem kis ijedségre.

— **(Inkognito utazó cigány.)** Bogdán Péter vándorcigány bejárta egész Tolnamegyét, de sehol sem az igazi neve alatt, hanem Sárközi Románnak nevezve magát. Ez az inkognito pedig azért kellett Fáraó ivadéknak, hogy rá ne találjanak, ha holmi

lopási históriáért keresik. Mert lopott a derek cigány; más mit is csinálhatott volna? Lopott mindaddig, míg rajta nem vesztett; de ekkor is volt annyi szerencséje, hogy megszökött az üldözői elől. Most országosan körözik az inkognito utazó cigányt.

— **(Tűz Szigetvárott.)** Tegnap este 10 óra után Kaszter József szigetvári vendéglős házában egy különálló részén, melyben Ruml Ferenc kerékgyártó lakik, eddig ismeretlen okból tűz ütött ki. A romboló tűz óriási gyorsasággal terjedt úgy, hogy csak az alvó kisdedeket és a butort lehetett kihozni a lakásból, míg a műhelyben álló számos hintó és szerszám teljesen megsemmisült. Az összegyűlt sokaság kénytelen volt összetett kezekkel végignézni a borzasztó látványt, mert míg a fecskendők és a hordók vízzel megérkeztek, a tető már teljesen leégett. A szomszédos Krebs féle ház egyik része is a tűz martaléka lett.

— **(A millennium Esséken.)** Mint alkalmi tudósítók jelenti, Esséken a koronázás évforduló napján az összes magyar cégfeliratokat a kereskedések homlokzatáról, sőt az államvasutak pályaudvarának homlokzatán a három felirat közül a magyar nyelvűt tintával és sárral megdobálták, eléktelenítették és nagy részét leszakgatták.

— **(Meg akarta verni a rendőrt.)** Rércsi János dunaföldvári születésű facér mesterlegény vasárnap éjjel egyik dunaszekcsi kocsmában mulatott. A mulatás vége az lett, hogy Rércsi több bort ivott, mint a mennyit elbirt és ilyen állapotban főlagaskodván benne a virtus, vandáli pusztítást vitt véghez a borostüvegek közt. Egy előhívott községi rendőr aztán nyakonfogta és kivezetvén a kocsmából, be akarta kísérni a városházára. A rabiátus legény azonban, mikor látta, hogy csak ketten vannak, rátámadt a rendőrrre s annak fejére egy hatalmas öklöcsapást mérve, megugrott előle és oly szerencsésen elinalt, hogy a megtámadott rendőr nem tudta elfogni. Most keresik a hős mesterlegényt.

— **(Lányok az éjszakában.)** Az éjszakai csendes eső alkalmával két elázott cseléd lányra bukkant a rendőrorjárat a pályautcán egyik nyitvahagyott kapu előtt. A lányok nem abba a házba valók voltak s nem is tudtak határozott feleletet adni, hogy mit keresnek éjnek idején kint az éjszakában. Hát szépen bekerültek a rendőrségi kóterbe s mai kihallgatásukkor kiténtvén róluk, hogy az egyik Siklósról, a másik Pellérdről szökött meg a szolgálatból, kötött marsrutával utaztatják haza őket.

— **(A nóta miatt.)** Tóth Zsigmond, huszonhárom éves asztalossegéd Gyönkön a napokban egy nóta miatt összeütközésbe jött az éjjeli őrrel. Ugy volt, hogy a legény nagy dalolással ment végig éjjel 11 óra tájban az utcán, mikor találkozott az éjjeli őrrel, a ki csendességre szólította fel, majd mikor nem engedelmeskedett, a faluházához akarta kísérni. Tóth Zsigmond azonban ebbe nem egyezett bele és egy kést rántva elő, leszurással fenyegette az őrt, ha hozzá nyulni merészel. Így meg is szabadult a bekíséréstől, de úgy látszik, félt eme tette következményeitől, mert reggelre megszökött

és még máig sem találták meg. Most hivatalból köröztetik a szökevény legényt, a ki ilyen bajba jutott a nóta miatt.

— **(Eltűnt hülye.)** Berger Mór, cecei születésű, 30 éves, hülye ember, aki legutóbb Sárokon lakott egy rokonánál, valami egy héttel ezelőtt eltűnt a faluból. A szerencsétlen hülye embernek szokása volt, hogy el-elkóborolgatott hazulról s hozzátartozói először fel se vették, mikor egy-két napig nem látták. De később aztán mégis aggódni kezdtek érte és jelentést tettek a szolgabíróságnál, a honnan az eltűnt hülye körözését most elrendelték.

— **(Tolvaj asszony.)** Szabó Ferenc egerági lakosnak a pincéjéből mostanában gyakrabban el-eltűnt hol egy kapa, hol egy ásó, hol pedig csapra ütötte valami ismeretlen tettes valamelyik boros hordóját. Legutóbb is a mult héten jött arra a szomorú tapasztalatra a gazda, hogy az ő pincéjében megint tolvaj járt s ekkor jelentést is tett a csendőrségnek. A csendőrök aztán utána jártak a dolognak s egy napszamos asszonynál, Szili Jánosnénál meg is találták a Szabó Ferenc pincéjéből ellopott tárgyakat. A tolvaj asszonyt ekkor nyomban letartóztatták, a ki kezdetben tagadta a lopást s azt mondta, hogy a lopott tárgyakat úgy vette egy előtte ismeretlen embertől, később azonban beismeré mindent s megtörve kísértetett be a pécsi kir. ügyészség börtönébe.

— **(Talált „Vezércsillag”)** Hiába, nemcsak a hit, de még az imádságos könyv se veszhets el úgy, hogy meg ne találassék. Bizonyítja ezt az a körülmény, hogy a Citrom utcában tegnap egy ottani lakos, egy csinoskötésű, értékes imádságos könyvet talált, a költői lelkületű Tárkányi Béla „Vezércsillag” át. A megtaláló bevitte az elveszett, de megtalált „Vezércsillag”-ot a rendőrbiztosi hivatalba, honnan tulajdonosa bármikor átveheti.

— **(Esküvő rendőri fedezet alatt.)** Egyik somogy megyei községben a napokban rendőri fedezet alatt tartottak meg egy esküvőt. A falu egyik szép leányát, Árva Sárát vezette az anyakönyvvezető elé a vőlegénye, a kihés azonban a régi szeretője, fenyegető levelet irt, hogy esküvője alatt lelővi, hűtlensége miatt. Ezen a vőlegény annyira megijedt, hogy csak úgy mert megesküdni menyasszonyával, hogy a községi őrököt felkérte, hogy tartsák szemmel az alatt a fenyegető szeretőt. Félelme azonban hiábavaló volt, mert az elhagyott szerető nem váltotta be fenyegetését.

— **(Tisztviselőtelep Pécsen.)** A következő felhívást vettük: Alulírottak a lakásügygyel járó számtalan kellemetlenség és zaklatás által indítatva, e bajokat enyhítendő, egy tisztviselőtelepet óhajtunk létesíteni, e célra az összes cimben nevezetteket házépítő szövetségébe egyesítvén. Miután az ezen terv megvalósításához rendelkezésre álló telek nagysága — mintegy hatvan házhely — és közeli fekvése igen kedvező előfeltételül kínálkozik, felkérjük a cimben nevezett uraságokat, miszerint ezen mozgalomhoz való csatlakozásukat — kötelezettség elvállalása nélkül — tuloldalon való aláírás-

sukkal tanusítani sziveskedjenek, hogy kellő érdekeltség mutatkozása esetén előkészítőülést hívassunk össze. Együttal felkérjük a a t. c. hivatalfőnök urakat és a t. érdeklődőket, miszerint ezen ügyünket becses jóindulatukkal támogatván, jelen felhívást hivatalukban, illetve körükben közzéadni sziveskedjenek és az aláírásokkal ellátott ívet pedig legkésőbb f. hó 16-ig König Győző m. á. v. hivatalnok ur címére — a Pécsi Forgalmi Főnökség hivatalába, Ferenciek-utcája 37. szám alá — juttatni kérjük. Midőn mozgalmunk sikerének reményében ezen felhívást közrebocsátjuk, bátorkodunk magunkat érdektársaink bizalmába ajánlani, maradván Pécsen, 1896. évi június hó 4 én aláíratos szolgálai: Raichl Károly s. k. kir. kazánvizsg. mérnök, Schneeweisz Ferenc s. k. m. á. v. hivatalnok, Stadtrucker Péter s. k. m. p. v. fűtőház főnök, Repich Vince s. k. belv. ig. tanító, Ternovszky Alajos s. k. p. ü. igazgató helyettes, Schultz Antal s. k. kir. p. t. felügyelő, Müller Lajos s. k. m. á. v. hivatalnok, Kovács Ödön s. k. m. á. v. hivatalnok, König Győző s. k. m. á. v. hivatalnok, Weisz Adolf s. k. m. á. v. hivatalnok, Weisz Gábor s. k. a pécsi izr. hitk. titkára, Sasvári Béla s. k. tanító, Tamás József s. k. irnok, Nemes Kálmán s. k. irnok, Rauch János városi főmérnök, Székely Róbert s. k. m. p. v. osztálymérnök, Miklóssy Géza s. k. m. kir. távirtda építésvezető, Schiebinger Ferenc s. k. nyug. máv. főellenőr, Szvacsek Mihály s. k. közs. tanító, Rapp Ferenc s. k. m. á. v.

hivatalnok, Gresz Nep. János s. k. irodatiszt, Mihálovits Antal s. k. közs. tanító, Borsy György s. k. közs. tanító, Molnár Ferenc s. k. posta- és távirtda tiszt, Kocsis János s. k. telekkönyvvezető, Zeis János s. k. m. p. v. felügyelő, Schneider István felügy. igazgató, Szilágyi Ferenc s. k. irnok, Horváth Gyula s. k. irnok.

— (Egy tajtékpipa vándorlása.)

Karazsia József pincemunkástól hetekkel eselőtt ellopta a tajtékpipáját valami ismeretlen jómadár. A káros ma aztán felismerte ellopott pipáját Mikus Jánosnál a piacon, a ki mikor kérdőre vonatott, azt állította, hogy harmadik kézből vette. De azt a „harmadik” kezét nem bírván megnevezni, mindaddig ő rajta marad a lopás gyanuja, míg az a „harmadik” kéz meg nem kerül, a kinek a tulajdonosa aztán hivatkozik majd a „második” kézre, melyből ő hozzá került; az meg majd az „első” kézre s így lassacskán majd csak kiderül a tajtékpipa vándorlásának története és megkerül a tajtékpipa eltolvajlója is.

— (Kisértet Dombóvárrott.)

Dombovári levelezőnk írja a következő jóízű históriát: Sötét éjjel van. Az egész helységben mélyen aluszszák az igazak álmát. Csak egy házban látszik még világosság, egy szobából szűrődik ki a lámpa fénye a koromsötétségbe. Ott is csak egy gyönyörű, 17 éves, fekete haju, fekete szemű barna leány van fent, ki egy könyv fölé van hajolva és mélyen el van merülve olvasásába. Most egy fejezethez ért, becsukja hát a könyvet és elgondolkozik. Gondolatai szerte kalandoznak a regény hősein; majd eszébe jut, hogy éppen délután beszélgettek az öregek a bo-

szorkányokról, kik éjjelkor szoktak elindulni utjokra a „kakasdombra” mulatni és a boszorkánytáncot járni, sőt egyik szomszédasszonyt is látták volna már seprőnyélen nyargalni, ki néha a fiatal leányok szobáiba is ellátogat, hogy megrontsa őket . . . es minden éjjelkor szokott történni.

— Eh! nem igaz ez, — gondolja magában — hisz Könyves Kálmán már 1095-ben kimondotta, hogy boszorkányok nem léteznek. De azért akaratlanul is az órára tekint és gyenge teste megremeg, mert az óra mutatója éppen éjfél mutat; most űti a tizenkettőt.

— Istenkém ne hagyj el! — sóhajt fel — és hamar vetkőzni kezd . . . De hallga! . . . mintha valami zörgött volna az ágy alatt? A leány piros arca halálsápadtá válik . . . A zörgés ismétlődik; de most már erősebben, úgy hallatszott, mintha valaki a földet szántaná. Ijedtében elkezd imádkozni, s szivecskéje majd kiugrik félelmében ziháló kebléből. Nem mer megmozdulni. Remegve várja a történendőket, s a raj mindig erősebb lesz. Főlizgatott képzelete már látja a szomszédasszonyt, ki eljött, hogy őtet megrontsa valami állat képében (?) . . . Ekkor véletlenül az ágy alá pillant és óh rémület! egy hegyes orr látszik ki az ágy alul, egyéb semmi . . . Rémesen föliskit és eszméletlenül esik a közellévő székre . . .

A sikoltásra fölébrednek a szülők és ijedten szaladnak a szoba felé, honnan a sikoly hallatszott. Odaérve csak fokozódik ijedelmiük, mikor gyönyörű lányukat halálsápadtan, remegve látják a székben ülni. Kérdezik, biztatják, hogy mondja el, mi történt, de a leány csak remeg és az ágy alá mutatva, halkán rebegi: ott, ott van; orra is van neki! . . . és ismét vissza-

melyet ifjúsága első éveiben hagyott el és ki tudja, mikor fog ismét látni. Távol, messze kalandoztak gondolatai, s körülbegették azt a nőt, ki imádó csodálatának első tárgyát képezte, kit segített azon nemes cél elérésében, hogy férje hűségéről és állhatatosságáról meggyőződve lemondó visszavonultságában, habár örömeik nélkül, de megelégedetten tölthesse önkényes özvegyisége napjait, míg férje messze földön járt kelt segély után, melylyel bilincsekbe vert népét felszabadíthatná.

— Tisztában vagyok magammal. Engedelmeskedem szavaidnak, óh nemesszüvű nő; követem férjedet mindenhová, enyhítve szomorúságát, vigasztalva bánatát, résztvéve örömeiben, csak téged tudjalak nyugalomban, nyugvó lemondásban. Mert a lemondás is boldogít; van valami kárpótló, valami kielégítő, sőt büszkeséggel eltöltő a tudatban, hogy szívünk szeretetének saját boldogságunk árán szereztünk üdvöt, örömet . . .

A drinápolyi kormányzó palotájának termében a bujdosók eltávozta után egyedül maradt a férj és feleség; az a férj, ki neje akaratának teljesen alárendelést magát, s az a nő, ki szive hatalmas szenvedélyétől vezéreltetve, nem rettent vissza semmitől, hogy titkos célját elérje.

Te okos és bölcs vagy, Aglajám. De mégis.

— Nos? Talán remegsz valamitől? Ne félj, nem játszom el fejedet, sőt a fővezéri turbánt helyezem reá; mért lennék a császár leánya, ha csak a föld porában kellene elvesznem?

— Asszony, asszony, de hát hogyan éred el célodat?

a tihájától vezetett bevonulnak oda, hogy védelmét kieszközöljék számukra. Mert tudta az egész város, hogy mily nagy vendégek jönnek hozzájuk s kíváncsi volt mindenki, hogy meglássa a „gyaur pasá”-t, a mint Rákóci Ferencet náluk nevesték a mi tagadás benne, büszkéik is voltak arra, hogy a nagy gyaurok náluk keresnek és találnak is nyugalmat.

Nem kellett soká várakozniok, naplemente előtt bevonult a palotába a kis magyar csapat, melynek minden tagja egy-egy félisten volt s a törökök szemei még sem nésték őket többnek, mint hasátlan bujdosóknak, kik reájuk szorultak; de épen ezért tisztelték is, mint a sérthetetlen vendégjog parancsolá. A kormányzó palotájában minden szolga talpon volt, sűrűve forogva udvaron, lépcsőkön, termekben, készítve mindent a fogadtatásra, mely valóban meg tisztelő volt. Mert így akarta ezt Ibrahim kalmakán, Drinápoly érdemes kormányzója, ki csaknem tárt karokkal fogadta a jövevényeket; lesietett elébök tornácáról a bársonnyal bevont márványlépcsőkre s midőn Rákóci leszállva lováról, feléje közeledett, kezeit széles mellén összetéve, mosolygó arccal üdvözlő vendégeit.

— Allah nagy és hatalmas, áldva legyen ő és prófétája Mohamed, hogy hazámhoz vezetett.

És azután kezénél fogva vezette be a fejedelmet fényes termeinek egyikébe, kit egész kísérete követett, köztük Pápay János, a padisah követe, Zay és Ilosvay, Horváth Ferenc és mások a bujdosók közül; köztük Mikes is, ismerősünk, kinek ifju lelke mohón fogadta be a császári város rendkívüliségeit és szépségeit egyenlően. A nemes kalmakán, kinek középmagasságu ter-

esik eszméletlenségébe. — Lányom, ádcs lányom! ébredj, térj magadhoz, mi a bajod, — szólítgatják a szülők kétségbeesetten eszméletlen leányukat.

Végre magához tér és elmondja, hogy mit látott, éppen akkor, amikor az óra éjfélűtött.

Most a szülőknél volt a sor megijedni, de azért vigasztalták a még mindig remegő, halálsápadt leányt, hogy csak képzelődés volt az egész, lefekhetnek nyugodtan.

— Nem, nem képzelődés volt — válaszolt a leány határozottan — hisz láttam, hogy orra is volt neki. Ott van az ágy alatt, csak keressék, ott kell még lennie. A szülők, hogy megnyugtassák leányukat, hát elkezdtek keresni az ágy alatt, de bizony semmit sem találtak.

— Na látod, hogy nincs semmi — mondják a szülők — ne félj hát no és csak fekdj le; aztán máskor ne maradj fenn ilyen sokáig, akkor majd nem történik veled ilyesmi.

De a leány tántoríthatatlan volt. — Ő látta — ugymond — jól, hogy orra is volt neki; csak keressék, itt van valahol. Ujra keresték hát a jó szülők a kísértet — amelynek orra is van — ágy, asztal, szék stb. alatt, de nem találtak semmit. Hanem midőn a szekrény alá nyultak, hát majd halálra riadtak ijedtükben, mert ott valami — mozgott. — Mégis igaz — mondták suttogva — minden jó lélek dicséri az urat!... Hanem most ki meri megfogni? Ekkorra már a többi házbéliek is fölébredtek a sajra s mind oda jöttek a szobába megtudni a történeteket. Egy fiatalember vállalkozott is, hogy megfogja, ha az ördög maga is. És hogy megmutassa, hogy nem fél, hát mindjárt alá is nyult a szekrény alá, de úgy kikapta a kezét alula, mintha ott se lett

volna és sorra mutogatta, hogy vérzik a keze, mert mikor meg akarta fogni a mozgó valamit, mintha száz és száz tűt markolt volna meg. Sok tanakodás után végre elhatározták, hogy bottal nyulnak alá és kihúzzák, ha a pokolbeli sátn is. Ugy is tettek; hát uram fia! Mikor meglátták azt a valamit, az egyik jobbra, a másik balra dült nevében. Mert ime, ami őket annyira megrémíté, amitől az a szép leány annyira megijedt, mit ők bosszorkánynak, ördögnek és tudja Isten minek nem tartottak, az egy gyönyörű kis hegyes orru tuskés disznó volt, mely amint később kitűnt — a szomszédból megszökött és a szép leány szobájában húzta meg magát, éjjel pedig — rendes szokása szerint — előbujt táplálékát keresni. Volt aztán nevetés, így lett a tragikumból — komikum. De azért senkinek sem ajánlom — ha jó barátságban akar lenni a szóban forgó szép leánnyal — hogy előhossa neki az elmondott esetet, vagy éppen azt mondja neki, hogy: — Nagysád! orra is volt neki?

T a n ü g y.

(Megttagadott államsegély. A Pécs város közönsége által fentartott kereskedelmi tanonc iskola, leszámítva a tandíjából és más testületektől befolyó jövedelmet, ez évben 800 frt deficitet okozott. A városi tanács egy alázatos felterjesztéssel járult a közoktatásügyi kormányhoz, kérve ennek a 800 frt. deficitnek államsegély alakjában leendő pótlását, indokul fölhozva, hogy a város közönsége amugy is erején túl költekezik iskolákra a nélkül, hogy csak egy krajcár állami

támogatásban is részesülne, sőt még az állami reáliskola fentartásához is tetemes összeggel járul és pótdíjának háromnegyed részét fordítja tanügyi célokra, a miniszter ma elküldte sterotyp választát: nincs fedezet. Különösnek tűnik fel ez az eljárás akkor, midőn százezrek állanak rendelkezésre egyes kegyenceknek, hogy azokon hamis Rafaelképeket vásároljanak és olaszországi hotelekben festett képtű hölgyekkel elcsókolgassák — az ország pénzét. A közoktatásügyi mi nálunk — sajnos — mostoha gyermek.

Törvényték.

§ A ki vizet prédikál. Bencsák János kopácsi lakosnak valami ügyesbajos dolga akadt Dréher Antal dárdai ügyvéd. Az ügyesbajos dolog abból kerekedett, hogy Bencsák tartozott Dréhernek 100 forint ügyvédi díjjal s a felét apródonkint le is fizette; azonban a másik feleért be hagyta magát pereltetni. És a tárgyaláson Máthé (Cövek) János tanuval igazolta is, hogy ő a másik ötven forintot is lefizette az ügyvédnek, még pedig a tanu jelenlétében. Közben a dárdai takarékpénztár, melynek ügyesse épen Dréher Antal volt, beperelte Máthé (Cövek) Jánost, a ki elment az ügyvédhez, hogy halasztást kérjen tőle. Dréher ekkor elővette Máthét és elmondta neki, hogy mi-kép tehet hamis vallomást, hogy esküdhett meg olyanra, a mi nem igaz. Szórol szóra

metén, rövid, kövér nyakon kis fej nyugodott, melynek szemüregéből két szem villámlott elő s vonásain a dölyfösség és elbizakodottságának nem egy jele volt felismerhető, most hagyta hátra a legnagyobb hatást vendégei számára. Mintha csak mondta volna, titkolózó mosolya közben: láttatok e már török nőt; török nőt lepel nélkül, fátyol nélkül; láttatok e már bájos szegény nőt nyomor és baj között s dús gazdagot, de szépség nélkül? Valóban nagy meglepetés várt reájok; Ibrahim kalmakán nője, magas büszke alak, arcán a nagy ravágyás és kegyetlenség egy bizonyos nemével, várja őke a keleti fényvel butorozott teremben.

— Isten hozott benneteket derék magyarok; Isten hozott téged, hazád nagy fia. Nem csalatkoztatok, midőn nálunk nyugalmat reméltetek; hiszen az üldözött vadnak is van tanyája, hol végre bizton megvonul.

— Nézd ezt a politikus török asszonyt, szól lassu hangon Zay Ilosvaihoz,

— Nem hiába a császár leánya ő. Ugy hallom a nemes kalmakánról, hogy neki is van alkalma tapasztalni, hogy mily keserves állapot papucs alatt lenni.

— Valóban megérdemelné a nemes asszonyka, hogy társnői alázatos félelemmel nézzenek reá, mint olyanra, ki ebben az egyben európai szomszédainknak női mellett áll.

Eközben Rákóci és kísérete helyet foglaltak a bársony kereveteken, de csak azért, hogy a szolgáléteiket megizlelje s egyet szippantson az opium kábitó anyagából. Ezután maga a kalmakán adott jelt az indulásra, mert már az ég lakosa aláhullt tengerágyába s még a jövevényeknek lakásaika kellett vonulniok,

melyek pedig leginkább a város távolabb eső részében voltak. Ismét az a büszke török asszony vette át férjétől a szót.

— Allah veletek! Emlékezzetek reánk, kik mindenkor megteszünk bármit is értetek: mert az illik a hatalmasokhoz, hogy a gyengéket és elnyomottakat segítsék.

Rákóci és kísérete meglegedve hagyta oda a palotát, s különböző gondolatok és érzelmek között haladt a város utcáin lakása felé. Az a vakmerő török nő, ki fátyol nélkül állt elébök, s férje titkolózó arca csaknem akart eltávozni emlékezetökből.

— Furcsa, nagyon furcsa, tűnődött magában Zay s meg nem állhatta, hogy ismét meg ne kérdezze a mellette lovagló Ilosvaytól, hogy mit szól ahhoz a politikus török asszonyhoz? Hanem Ilosvay nem szólt semmit, csak egy mély sóhajt bocsátott az est levegőjébe. Társa megértette, s meg mindenki, mert a szó elhalt az ajkon, a szív imába mélyedt, minden szem a csillagos égen függött. Óh azok a mosolygó csillagok, az a fényes milliónyi nyáj, szőke pásztorával közepén, az ő hazájok felett is ragyognak, övéik csendes nyugvó helyeit is ép úgy megvilágítják, mint a szűk utcák alacsony házait. Óh mily édes lenne ott az égen ragyogni világot besugárzó fényességgel és azután lehullani arra a szeretett földre, s megölelni őt, mint gyermek szülőjét, s elveszni rajta, mint patak elvész a folyó rohanó hullámaiban.

Csak egy szív nem gondolt hazájára; nem, mert szentebb magasztosabb gondolat tölté el egész valóját, mely most még az édes haza képét és háttérbe szorítá.

annyira tudott az ember lelkére hatni, hogy az beismerte, hogy bizony ő nagyot vétkezett s ekkor figyelmeztette, mily szigorú büntetés jár a hamis esküért. De, mert az ügy még nincs befejezve ítélettel, visszavonhatja vallomását a tanu. És Cövek János írásbeli bevallásban vissza is vonta vallomását, mint nem valót s így Bencsáknak fizetnie kellett. Hanem ő sem hagyta annyiban a dolgot és feljelentette Máthé (Cövek) Jánost hamis tanuzás miatt. A pécsi kir. törvényszék ma délelőtt tartotta meg ez ügyben a végtárgyalást, melyen Bencsák János egész morális prédikációt tartott a hamis tanuzás ellen, felhiva a bíróságot a vádlott szigorú megbüntetésére, mert mi lesz úgy a világból, ha már akárki is tanuskodhatik s aztán a vallomását vissza is vonhatja. Már-már hatást is keltett e prédikációval a jó öreg bácsi, mikor egyszerre a nacionáléja kivévése közben kitünt róla, hogy az öreg vizet prédikál és bort iszik, vagyis, hogy elítéli a hamis tanuzást s ő magát nemrég a kir. törvényszék ítélte el hamis tanuzás miatt két évi börtönrre s ez az ítélet most a kir. táblánál vár elintézést. Különbö pedig Valkai István és Cövek Imre tanuk igazolták, hogy a peres követelést csakugyan nem fizette meg Bencsák az ügyvédjének, vagyis a vádlott nem tanuskodott hamisan, mert tény, a miért vallomását visszavonta, — s így Máthé (Cövek) Jánost a kir. törvényszék a hamis tanuzás vádjá alól felmentette.

§ Őrült a vádlottak padján. Tavaly nyáron történt hogy két borfogyasztási ellenőr megjelent Scheurer Antal rácvárosi vendéglősnél, mert arról szereztek tudomást, hogy Scheurer pincéjében bejelentetlen borok vannak. A két ellenőr, Vetrovec Vencel és Császár Frigyes egy csendőr kíséretében le is mentek Scheurerrel együtt a pincébe s ott találtak is egy 113 és egy 7 literes hordót, melyben be nem jelentett bor volt. Mikor ezeket felírták, a pince hátulján levő kis kamrába hívta Vetrovecet a korcsmáros, hogy nézze meg, hátha ott is talál valami eltitkolt bort. Vetrovec gyanulatosan bement a kamrába s ekkor Scheurer egy nagy kést kapott le egy szögről s azzal le akarta szurni a kamrába szorított ellenőrt. A csendőr és Császár Frigyes szabadították ki Vetrovecet Scheurer kezéből, aki éktelenül dühbe jöven, mindennek elmondta a két ellenőrt, csak jónak nem. Szándékos emberölés büntetésének kísérlete és becstelenséértés miatt ült ma a pécsi kir. törvényszék előtt a vádlottak padján Scheurer Antal, de olyan viselkedést tanusított, mint a ki őrült. Így például azzal védekezett, hogy ő nem akarta bántani Vetrovecet, csak hurkát akart levágni a kamrában a gerendáról, mert éhes volt s ezért ragadta fel a kést. A törvényszék szükségesnek látta vádlott elmebeli állapotának megvizsgálását s Jellasich István dr. törvényszéki orvos konstatálta is, hogy vádlotton nagymérvű agylágyulás tünetei mutatkoznak. Így tehát a törvényszék a végtárgyalást elhalasztotta és a vádlottat kórházi orvosi megfigyelés végett vizsgálati fogságban tartatni rendelte. Mikor a végzést kihirdették vádlott előtt, az kijelentette, hogy ő szívesen fegyveres őr előtt végig menni az

utcákon; engedjek magat, felsétal ő maga is az ügyészséghez. És tényleg nem is lehetett eikisérni, hanem bérkocsit kellett a számára hozatni s azon felvinni a kir. ügyészséghez, hol tizenöt napig megfigyelés alatt lesz, hogy őrült-e hát csakugyan, vagy csak — szimulál!?

Közgazdaság.

□ **Mivel permetezzünk?** A múlt év folyamán a hazai szőlőbirtokosok közül többen azt a tapasztalatot szereztek, hogy a peronoszpóra viticola ellen azurinnal végrehajtott permetezésnek sok esetben nem volt kellő sikere, sőt több helyen teljesen sikertelen maradt. Ez a körülmény a permetezéshez használt azurin jó minősége ellen gyanút keltvén, a földmívelési miniszter szakközegei útján a forgalomba lévő azurinnal az ország minden részéből mintákat szereztetett be s azokat az országos kémiai intézet által megvizsgáltatta. A megvizsgált azurin mintáknak csak egy része volt kifogástalan, ellenben sok azurin minta (s többek közt néhány jegeces azurin minta is) helytelen összetétele, t. i. a rézvegyületek mennyiségének csekélysége s következtében a szer hatástalansága miatt a peronoszpóra viticola ellen való védekezésre nem találtatott alkalmasnak.

Az azurinnon kívül az újabb időben „peronoszporin“ elnevezés alatt forgalomba hozott anyagból szintén több minta szereztetett be, s ezek a megvizsgált vizsgálat alapján a peronoszpóra viticola ellen való védekezésre valamennyien teljesen hasznavehetetleneknek bizonyultak. Ennek folytán utasította a miniszter a vincellériskolák igazgatóságait, továbbá a szőlőszeti és borászati felügyelőket, hogy a szőlőbirtokos közönséget az előadottak értelmében az „azurin“ és „peronoszporin“ elnevezés alatt forgalomban lévő anyagok megbízhatatlanságáról s különösen ez utóbbinak teljesen hasznavehetetlenségéről még a permetezési időszak beállta előtt világosítsák fel, s iparkodjanak oda hatni, hogy a szőlőbirtokosok saját érdekükben a peronoszpóra ellen való védekezésre az eddig legjobbnak bizonyult oldatokat, nevezetesen a rézgálic és mész oldatát (bordeauxi keverék) vagy a rézgálic és szóda oldatát (burgundi keverék) használják, annál is inkább, mert a tapasztalat beigazolta, hogy még a hamisítatlan tiszta jegeces azurin is kevésbé alkalmas a peronoszpóra ellen való védekezésre, mint az előbb említett rézgálicos keverékek (mészszel, vagy szódával) mert az azurinnal való permetezés sikere több feltételtől s különösen az időjárástól is nagymértékben függ, míg ellenben a bordeauxi és burgundi keverék idejekorán és okoszerűen alkalmazva a peronoszpóra ellen biztos sikerrel használhatók. Végül minthogy értesülés szerint megtörtént az is, hogy a rézgálicot vaagáliccal hozták forgalomba, szakközegei útján figyelmeztette a miniszter a szőlőbirtokosokat, hogy arra is ügyeljenek, hogy a permetezés céljaira csak tisztított rézgálicot szerezzenek be.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június hó 10-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának megszakított fonalát vették föl újból. A harmadik szakasznál, mely a vallási gyűlekezeten tett politikai nyilatkozatok fölött intézkedik, nagyobb vita támadt.

Vajay István felszólalása után Ugron Gábor a vallási gyűlekezeten tett politikai nyilatkozatokat nem tartja üldözendőnek. A reformátusok gyűléseiken gyakran határoznak politikai kérdésekben.

Vöröss József szerint a reformátusok gyűlései nem vallási jellegűek, tehát a törvényjavaslatnak idevonatkozó intézkedései őket nem érintik.

Horánszky Nándor a szakaszt újabb szövegezés céljából a bizottsághoz visszautasítottat kívánja.

Polónyi Géza szerint, ha a reformátusok gyűlései nem vallásos jellegűek, akkor a szakasz csak a katolikusok ellen irányul; ennek pedig még csak a látszatát is kerülni kell.

Thaly Kálmán a reformátusok gyűlekezeteinek definíciójára nézve nincs egy nézetén Vörössel; elfogadja Horánszky indítványát.

Többek felszólalása után Erdély Sándor igazságügyminiszter a módosítványok mellőzését kéri.

Az eredeti szöveget változatlanul elfogadták . . .

A szakasz 11-ik pontjánál, mely a választást megsemmisítő körülményeket sorolja elő, Gullner Gyula a megsemmisítő okokat kibővítette.

Plósz Sándor igazságügyi államtitkár szerint Gullner indítványa teljesen felesleges, mert a szükséges intézkedés úgyis meg van a büntető törvényben.

Ugron Gábor hatalmas beszédben kimutatta, hogy a törvényt nem hajtják végre.

Erdély Sándor igazságügyminiszter védte az eredeti szöveget, a mit többség elfogadott.

Két óraker a tárgyalás még mindig folyik.

TÁVIRATOK.

— **Delegációkból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A hadügyi albizottság tegnapi ülésében Gajári és Hegedüs sürgetésére Krieghammer közöshadügyminiszter kijelentette és határozott formában ígéretet tett, hogy Csikmegyében katonai előkészítő iskolát létesít **német tannyelvvel**, hogy innét majd a székely fiúk könnyebben mehessenek a kadétskolákba.

— **A király látogatásai.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ófelsége ma reggel végignézte a Rákoson a katonai gyakorlatokat, melynek végeztével megdicsérte a csapatokat. Innét visszajövet meglátogatta a svéd trónörökösöt. Locatelli pápai ügyvivő ma bucsulátogatáson volt a királynál s utána nyomban elutazott.

NYILT-TÉR +)

Mindazok, kik néha:

monostori Erreth Antal

boldogult férjem, illetőle; édes atyánk, ipunk és nagyatyánk elhunytá feletti fájdalomunkat, részvétüknek, a temetésen, vagy gyászisteni tiszteletleni megjelenésükkel, koszoruk adományozásával, szó vagy írásbeli kijelentésével, enyhíteni sziveskedtek, fogadják ez uton hálas köszönetünk kifejezését.

Pécs, 1896. június hó 10.

Özv. monostori Erreth Antalné
és családja.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

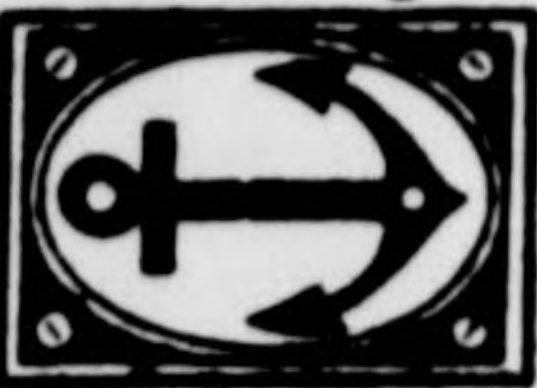
Okleveles gépész,

ki a cséplőgép kezelésében jártas, ajánlkozik **uradalmakhoz mint gépész.** Czim: **Schlitt György Szab.-Szt.-Király.**

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Cepsici comp.

Ezen hírneves háziasszony ellentét az idős megpróbáltatásnak, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, fejfájás- és migrén-ellenes, valamint a testmozgás által okozott izomfájdalmak, csizmái, taposógátlók és meghűlések és az orvosok által bedörzselésre is mindig gyákrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igaz népszerű háziasszony, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. árengedmény árban majdnem minden gyógyszerárban kapható van; forrást: Több kézfogó gyógyszerésznél Budapeston. • Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbirtokú utánszót van forgalomban. Ki sem akar megtévedni, és minden egyes áruvet "Horgony" védjegy nélkül mint nem valódi utánszót visszazár. Richter f. Ad. és társa, céms. és kir. udvari márkájú, Budapest (Mártyi utca).

1896.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

Legjobb szer polócskák, belhák, házi bogarak, moly, a házi állatokon lévő élősködők ellen stb. stb.

Kapható Pécsen:

Grünhuth és Hirschler
főraktár
Alt és Böhm
Beicz Károly
Burits Mátyás
Clement Antal
Deutsch Lipót,
Dobszay Antal
Eizer János
Gyimothy Gyula
Hampl Ede
Herdlein Lajos
Hollósy Adolf
Klobucsár Mihály
Köszl János
Lang Herman fia
Lehner János
Markus S.
Mautner Mór
Molnár János
Mitsky Mór
Póth Vilmos
Praindl Gyula
Reh Vilmos özv.
Reinfeld A.
ifj. Rézbányai János
Schäffer Andor
Simon János
Sipőcz István gyógy.
Sperl Vilmos
Spitzer Jakab
Spitzer Sándor fia
Wallerstein R. utóda
Weber Ferencz
Wertheimer Ch.

Pécs-Bányatelep:

Victualien Mag. der D.G.H.
Gebhardt István

Bar.-Szabolcs:

Pollák Gábor
Bonyhád:
Ernel Adolf
Traiber A. V.

Dombóvár:

Kacsokovics Jenő
Pauncz Adolf
Schneckenberger Rob
Spitzer Imre
Burger Ede

Német-Bóly:

Kann Lipót.

Szigetvár:

Fried Dávid
Oscodál Gusztáv
Szalay József

Bar.-Szt.-Lőrincz:

Gebauer Tivadar
Engel Vilmos
Szulok:
Fried Zsigmond

Villányon:

Gyimothy Jákó.

Vörösmart:

Thury Dénes gyógyász.

Zacherlin

Kitünő hatásu. Ugy öl — mint semmi más

szer mindennemű férget és ennél fogva az egész világon híres és keresett. Ismertető jelei: 1) az elzárt üveg, 2) a „Zacherl” név.